

Dosarul nr.2rac-180/22
2-20012224-01-2rac-11082022

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: N. Mămăligă)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, O. Cojocaru)

ÎN C H E I E R E

05 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată ”Leonacom”, reprezentat de avocatul Mocanu Sergiu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Leonacom” împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Procuratura Generală și procurorii din cadrul Procuraturii mun. Chișinău Bunica Ion și Daranuța Iana privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilegale comise de OUP și procurori în cadrul urmăririi penale,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2022, prin care s-a respins apelul declarat de SRL „Leonacom” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 martie 2021,

c o n s t a t ă :

La 29 ianuarie 2020, SRL „Leonacom” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției solicitând încasarea din contul bugetului de stat a sumei de 636 450,60 lei cu titlu de prejudiciu material, 50 000 lei cu titlu de prejudiciul moral.

În motivare, a invocat că în baza contractului de vânzare-cumpărare din 12 octombrie 2017, încheiat între SRL „Hefaz Company” și SRL „Leonacom”, ultima a procurat 1498 cutii cu stafide a câte 10 kg fiecare, în total 14 980 kg, prețul mărfii constituind suma de 480 000,60 lei.

Conform facturii fiscale seria EU nr.1003899429 din 12 octombrie 2017, marfa 1498 cutii a câte 10 kg au fost transmise de către SRL „Hefaz Company” în posesia SRL „Leonacom”, fiind depozitată în baza contractului de depozit la SRL „Trafic Bujor” în încăperea din str. Matei Basarab, 6, mun. Chișinău.

Prin ordonanța OUP al SUP IP Centru din 07 decembrie 2017 s-a dispus pornirea urmăririi penale în baza indicilor componenței de infracțiune prevăzute de art.191 alin.(5) din Codul penal pe faptul sustragerii prin escrocherie a 1498 cutii cu stafide a câte 10 kg fiecare, în total 14980 kg.

Prin ordonanța OUP al SUP IP Centru din 12 decembrie 2017, s-a dispus

admiterea cererii reprezentantului SRL „Hefaz Company” și transmiterea SRL „Hefaz Company” a 1498 cutii cu stafide a câte 10 kg fiecare, în total 14 980 kg, care se aflau la păstrare la SRL „Trafic Bujor” pentru păstrare în continuare în încăperea din str. Gospodarilor, nr.5, mun. Chișinău, până la soluționarea definitivă a cauzei penale.

La 15 decembrie 2017, SRL „Leonacom” a contestat la Procuratura mun. Chișinău legalitatea ordonanței menționate și a solicitat restituirea bunurilor ridicate.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Centru, Daranuța Iana din 17 ianuarie 2018 s-a dispus respingerea plângerii din 15 decembrie 2017, prin care s-a solicitat anularea ca ilegală a ordonanței OUP al SUP IP Centru din 12 decembrie 2017, privind admiterea cererii reprezentantului SRL „Hefaz Company” și transmiterea SRL „Hefaz Company” a 1 498 cutii cu stafide a câte 10 kg fiecare, în total 14 980 kg, care se aflau la păstrare la SRL „Trafic Bujor” pentru păstrare în continuare în încăperea din str. Gospodarilor, nr.5, mun. Chișinău, până la soluționarea definitivă a cauzei penale și obligarea OUP al SUP IP Centru de a restitui imediat proprietarului SRL „Leonacom” 1 498 de cutii cu stafide, câte 10 kg fiecare, în total 14 980 kg.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Centru, Daranuța Iana din 20 august 2018, s-a dispus clasarea procesului penal.

Ulterior, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Centru, Daranuța Iana a comunicat prin scrisoarea nr.02-1114 din 19 februarie 2019 despre dispariția a 1498 cutii cu stafide, câte 10 kg fiecare, în total 14 980 kg, care se aflau la păstrare în încăperea din str. Gospodarilor, nr.5, comuna Bubuieci, mun. Chișinău.

Reclamantul a susținut că potrivit art.161 din Codul de procedură penală, organul de urmărire penală putea transmite la păstrare marfa numai proprietarului SRL „Leonacom” și Serviciului Fiscal de Stat, dar nici într-un caz reprezentantului SRL „Hefaz Company”, cetățeanului străin Mohammadsharifi Naser, care nu putea duce răspundere de integritatea mărfii, iar după clasarea procesului penal urma să restituie imediat proprietarului SRL „Leonacom” 1498 de cutii cu stafide.

Astfel, prin încălcările date au fost lezat dreptul de proprietate garantat de art.1 al Protocolului Adițional nr.1 al CEDO, art.46 din Constituția Republicii Moldova.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul bugetului de stat a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei și prejudiciul material în mărime de 636 450,60 lei, ce constituie prețul mărfii ridicate ilegal, dobânda de întârziere calculată conform prevederilor art.619 Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019) în legătură cu privarea de posibilitatea de a se folosi de bani pentru perioada 13 decembrie 2017 – 26 decembrie 2019, precum și cheltuielile de asistență juridică suportate în cauza penală nr.2017011929.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 martie 2021, cererea de chemare în judecată înaintată de către SRL „Leonacom”, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut că pentru aplicabilitatea dispozițiilor Legii nr.1545, în care se pretinde încasarea despăgubirilor materiale și morale cauzate prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, urmează să existe și să fie întrunite cumulativ atât circumstanțele prevăzute de art.3 al Legii nr.1545 prejudiciului material și moral

reparabil, cât și circumstanțele prevăzute de art.6 al Legii nr.1545.

La caz instanța a constatat nu sunt aplicabile prevederile art.3 în coroborare cu dispozițiile art.6 al Legii nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, nefiind stabilite prezența condițiilor normelor pentru încasarea sumei solicitate cu titlul de prejudiciu material în mărime de 636 450,60 lei, ce include prețul mărfii - 1498 cutii a câte 10 kg de stafide, recunoscute în calitate de corp delict prin ordonanța din 07 decembrie 2017 și transmise la păstrare SRL „Hefaz Company” în baza ordonanței din 12 decembrie 2017.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 04 martie 2021, SRL „Leonacom”, reprezentat de avocatul Mocanu Serghei, a declarat apel solicitând casarea hotărârii Chișinău, sediul Centru din 03 martie 2021 și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2022, s-a respins apelul declarat de SRL „Leonacom” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 martie 2021.

La 18 iulie 2022, SRL „Leonacom”, reprezentat de avocatul Mocanu Serghei a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2022 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivare a invocat că soluția instanțelor ierarhic inferioare este neîntemeiată, examinând cauza nu au stabilit toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, încălcând normele de drept material și procedural.

Hotărârea instanței de fond a emis este nemotivată și contradictorie, iar instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii eronat a interpretat prevederile Legii nr.1545.

Încălcările admise de organele de urmărire penală, încalcă drepturile și libertățile prevăzute de art.1 Protocolul adiționat nr.1 al CtEDO, art.46 din Constituție, art. 315 Cod civil.

Ca temei de drept a recursului, recurentul a invocat prevederile art.432 alin.(2) lit. a), b) și c) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la termenul de depunere a recursurilor, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 07 iulie 2022.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

SRL „Leonacom” a declarat recurs la 18 iulie 2022, respectiv, în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în

conformitate cu alin. (2).

La 16 august 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat la 22 august 2022, potrivit avizului de recepție de la fila dosarului 12-13 Vol. II.

La 01 septembrie 2022, Procuratura Generală a depus referință invocând din decizia instanței de apel este corectă, iar recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și a pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața

instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de SRL „Leonacom”, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de SRL „Leonacom”, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat

Victor Burduh